

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/173/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312209457
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5312209457.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobcov: 1/ D. H., nar. XX.XX.XXXX, U U. XXX, XXX XX W., 2/ I. E., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX T. XX, 3/ R. Z., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, J. XXX, XXX XX W., všetci zast. JUDr. Antonom Kupšom, advokátom so sídlom Moyzesova 34, 022 01 Čadca, IČO: 35675071, proti žalovaným: 1/ R. P., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX W. XXX, zast. JUDr. Marekom Belkom, advokátom so sídlom Fraňa Kráľa 1504, 022 01 Čadca, IČO: 42213487, 3b/ I. G., nar. XX.XX.XXXX, T. XX/XX, XXX XX R., F., ČR, 3c/ E. J., nar. XX.XX.XXXX, T. XXX/XXX, XXX XX R., F., ČR (žalovaní 3b/, 3c/ ako právni nástupcovia po pôvodnej žalovanej 3/ I. R., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom I. XXX/XX, XXX XX R., ČR, a 3a/ D. R., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, naposledy bytom T. XXX, XXX XX R., F., ČR), 4/ E. E., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, S. XXX, XXX XX M., 5/ H. E., nar. XX.XX.XXXX, M. XXXX, XXX XX M., 6/ H. Q., nar. XX.XX.XXXXX, R. XXXX/XX, XXX XX H. X, ČR, 8/ PhDr. I. E., nar. XX.XX.XXXX, T. XXX/XX, XXX XX J., 9/ J. E., nar. XX.X.XXXX, XXX XX W. XXX, 10/ L. H., nar. XX.X.XXXX, U U. XXX, XXX XX W., 11a/ R. C., nar. XX.XX.XXXX, U P. XXX, XXX XX W., 11b/ D. R., rod. C., XXX XX C. XX, 11c/ I. J., rod. C., J. XXX, XXX XX W., 11d/ Ing. E. C., J. XXX, XXX XX W., 11e/ Ing. T. C., J. XXX, XXX XX W., 11f/ Mgr. H. C., rod. C., XXX XX C. XX, 11g/ J. C., rod. C., XXX XX C. XX (žalovaní 11a/ - 11g/ ako právni nástupcovia po pôvodnej žalovanej 11/ I. C., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom XXX XX W. XXX), 12/ E. M., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX W. XXX, 13/ D. E., nar. XX.X.XXXX, Z. XXX/X, XXX XX M., v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovanej v 1/ rade proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 6C/64/2012-614 zo dňa 15.03.2018, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu v celom rozsahu p o t v r d z u j e .

Žalobcom v 1/ - 3/ rade p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným v plnom rozsahu.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom ako súd prvej inštancie v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti rozhodol nasledovne:

Súd určuje, že nehnuteľnosť - parcela CKN 4658 - orná pôda o výmere 169 m², vytvorená geometrickým plánom 14/2012 vyhotoviteľa GEOMA - Ing. R. D. zo dňa 21.6.2012 z parcely zapísanej na LV XXXX, EKN 12456 - orná pôda o výmere 365 m², kat. úz. W., p a t r í do podielového spoluvlastníctva žalobcov: 1/ D. H., rod. H., nar. XX.X.XXXX, W., U U. XXX, XXX XX, v podiele 4/6, 2/ I. E., rod. H., nar. X.X.XXXX, T. XX, XXX XX, v podiele 1/6,

3/ R. Z., rod. H., nar. XX.X.XXXX, W., J. XXX, XXX XX, v podiele 1/6.

Žalovaná 1/ je povinná nahradiť žalobcom 1/, 2/, 3/ trovy konania v rozsahu 100 % vo výške, ktorá bude vyčíslená po právoplatnosti rozsudku VSÚ prvostupňového súdu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia VSÚ.

Žalobcom 1/, 2/, 3/ náhradu trov konania voči ostatným žalovaným nepriznáva.

Žalobcovia 1/, 2/, 3/ sú povinní zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu v Čadci titulom trov predadvokovaných štátom sumu 9,7 € v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch svojho rozhodnutia konštatoval nasledovné skutkové a právne závery:

Z geometrického plánu č. 14/2012 na čl. 7 spisu súd mal preukázané, že sporná nehnuteľnosť CKN 4658 - orná pôda o výmere 169 m² je identická s časťou parcely EKN 12456 - orná pôda o výmere 365 m², kat. úz. W., zapísaná na LV č. XXXX. Z LV č. XXXX na čl. 18 spisu mal preukázané, že nehnuteľnosť EKN 12456 - orná pôda o výmere 365 m², kat. úz. W., je vedená na spoluvlastníkov, ktorí sú zhodní s okruhom účastníkov uvedených v žalobe na čl. 1 súdneho spisu. Tým je splnená podmienka nerozlučného okruhu účastníkov konania podľa § 91 ods. 2 OSP. Zo správy katastrálneho úradu v Čadci čl. 192 spisu vyplýva, že predbežná identifikácia parcely CKN 4658 na stav EN pred THM je taká, že zodpovedá parcele EN pred THM 12459. Taktiež z tohto vyjadrenia vyplýva, že v 50. rokoch minulého storočia prebehlo v kat. úz. W. mapovanie JEP (jednotná evidencia pozemkov) podľa reálnej deľby (užívania) v prírode. Z tohto vyjadrenia taktiež je preukázané, že katastrálny odbor sa vyjadril, že rozsudochý návrh je zapisateľný bez zmeny geometrického plánu. Rovnaké závery, ku ktorým súd dospel výsluchom strán konania, spoluvlastníkov a právnych nástupcov spoluvlastníkov spornej nehnuteľnosti, mal súd zistené aj výsluchom svedka G.. Uviedol, že žil od útleho detstva (narodený v roku XXXX) v tesnej blízkosti spornej nehnuteľnosti. Nehnuteľnosť vždy obrábala len rodina E. H.. Len ich rodina si brala úrodu. Nikto cudzí mimo rodiny na nehnuteľnosti nerobil, s nikým cudzím sa nedelili o úrodu z tejto nehnuteľnosti. Svedok - geodet, ktorý vypracoval geometrický plán na ohliadke dňa 25.6.2014, presne identifikoval spornú nehnuteľnosť CKN 4658 v zhode s vyjadrením katastra tak, že ide o časť parcely EN pred THM 12459. Taktiež konštatoval, že boli mapy EN pred THM vytvorené na základe reálnej deľby užívateľského stavu. Mapy boli vyhotovované od roku 1950 do roku 1964, ale na základe deľby a užívania v minulosti do roku 1950. Svedok zároveň vykolíkoval v prírode nehnuteľnosť, ktorá je zakreslená v geometrickom pláne a tvorí predmet sporu a označil jej hranice aj odkrokováním. Tým mal súd zároveň preukázané, že prírodné hranice - medze sú zhodné s hranicami podľa mapy EN pred THM, teda s hranicami parcely EN 12459 (jej časti) a s hranicou podľa geometrického plánu CKN 4658. Na čl. 166 spisu sa nachádza geometrický plán na oddelenie parcely č. 12462, kde je zakreslená aj nehnuteľnosť 12459. Vzhľadom k ohliadke súd konštatuje, že ide o spornú nehnuteľnosť, ktorú mal možnosť vnímať na ohliadke. Na čl. 167 spisu je evidenčný list, kde nehnuteľnosť EN pred THM 12459 o výmere 776 m² je vedená na užívateľa 535, ktorým užívateľom podľa zoznamu užívateľov na čl. 168 pod poradovým číslom 535 je H. I.. XXX, teda právna predchodkyňa žalobcov. V konaní bolo vysvetlené, že predmet sporu netvorí celá parcela EN 12459, ale CKN parcela 4658 predstavuje len výmeru 169 m² a zvyšnú časť výmery rešpektujú žalobcovia ako deľbu a zámenu v dávnej minulosti. Na zvyšnú časť nehnuteľnosti EN 12459 si nároky nerobia. Zvyšná časť výmery sa týka práve zámenu s I. T., rod. P., na ktorú poukazuje aj žalovaná 1/, 3/, 4/. Žalovaná 1/ však v konaní nepreukázala zámenu celej nehnuteľnosti. Terajšia parcela EKN 12456 predstavovala v minulosti pred vznikom ROEPu parcelu PKN 12456. Táto je zapísaná v pozemnoknižnej vložke 996 na čl. 183 spisu. Pozemnoknižní spoluvlastníci zodpovedajú spoluvlastníkom uvedeným na parcelu EKN 12456 po ROEPe (resp. ich právnym nástupcom). Zároveň z tejto vložky je zrejmé, že aj keď vo formálnej rovine bolo vedené ideálne spoluvlastníctvo, prevody sa týkali už reálne vydelenej nehnuteľnosti na základe reálnej držby. Reálna držba a deľba v dávnej minulosti bola následne od roku 1950 až po rok 1964 zamapovaná mapami EN pred THM. Taký záver zodpovedá aj vyjadreniu katastra. Taká mapa EN je na čl. 205 spisu a v prílohovej obálke čl. 204 spisu. Porovnaním pozemkovoknižnej mapy čl. 200 s mapami EN pred THM mal taktiež súd preukázané, že došlo k deľbe pozemnoknižných parciel na parcely EN pred THM, a to v celom rozsahu pozemnoknižných parciel. Deľbe pozemnoknižných parciel na parcely EN pred THM zodpovedá aj kópia katastrálnej mapy čl. 201 spisu, z ktorej vyplýva, že jednotliví pozemnoknižní spoluvlastníci v zhode s reálnou deľbou na parcely EN pred THM svoje nehnuteľnosti majú vybavené do stavu CKN na listoch vlastníctva. K týmto pozemnoknižným spoluvlastníkom patrí aj žalovaná 1/ R. P. a žalovaná 4/, resp. ich právna predchodkyňa. Z pripojeného spisu 11C/48/2012 súd mal preukázané, že žalobkyňa žiadala určiť vlastnícke právo k reálne vydelenej nehnuteľnosti CKN 4684 zapísanej na LV č. XXXX, kat. úz. W.. Táto nehnuteľnosť je vyznačená aj v katastrálnej mape katastrálnymi hranicami na čl. 201 spisu. Nežiadala určiť ideálny spoluvlastnícky podiel, ale vlastnícke právo k reálne vydelenej nehnuteľnosti, a to napriek tomu, že v konaní 6C/64/2012 tvrdí, že nedošlo

k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva v dávnej minulosti reálnou deľbou faktickým spôsobom. Rovnaký záver vyplýva aj z evidenčného listu 535 na čl. 181 spisu, kde je na nehnuteľnosť už v stave CKN 4658 vedená H. I.. XXX. Rovnaký záver o deľbe a vydelení nehnuteľnosti aj právnej predchodkyni žalovaných 1/ a 4/ vyplýva aj zo správy obce Zákopčie na čl. 232 spisu. Právnymi predchodcami žalovaných 1/ a 4/ bol M. E. a S. E., W.. XXX.. Z evidenčného listu na S. E.. XXX na čl. 239 spisu vyplýva, že vlastnila reálne vydelené nehnuteľnosti v stave EN pred THM, čo odporuje tvrdeniu žalovaných 1/ a 4/, že k reálnej deľbe nedošlo a že žalovaným 1/ a 4/ nič nebolo vydelené. Z tohto evidenčného listu vyplýva, že S. E.. XXX podľa evidenčného listu na čl. 239 spisu vlastnila parcely EN pred THM 4522 o výmere 805 m², 4543 o výmere 739 m², 4545 o výmere 971 m², 4587 o výmere 1033 m², 4650 o výmere 252 m², 4651 o výmere 543 m², 4654 o výmere 358 m², 4655 o výmere 289 m², 4656 o výmere 375 m², 4659 o výmere 671 m², 4665 o výmere 278 m², 4667 o výmere 215 m², 4680 o výmere 379 m², 4686 o výmere 907 m², XXXX o výmere 431 m². Pokiaľ ide o R. P., W. XXX, na čl. 240 spisu sú parcely EKN, kde vlastní ideálny spoluvlastnícky podiel, ale zapísaný na základe ROEPu a na konci tejto evidencie sú parcely C, z ktorých vyplýva, že R. P. - žalovaná 1/ vlastní parcely CKN 4607 - záhrada o výmere 638 m² zapísaná na LV č. XXX, CKN 4557 o výmere 376 m² zapísaná na LV XXX, CKN 4656 o výmere 1022 m² zapísaná na LV XXX, CKN 4606/1 o výmere 403 m² zapísaná na LV XXX, CKN 4606/2 o výmere 133 m² zapísaná na LV č. XXX, CKN 1497 o výmere 483 m² zapísaná na LV č. XXXX, CKN 4649/2 o výmere 1033 m² zapísaná na LV XXXX, CKN 4651 o výmere 543 m² zapísaná na LV XXXX, CKN 4665 o výmere 278 m² zapísaná na LV XXXX, CKN 4651 o výmere 543 m² zapísaná na LV XXXX, CKN 4665 o výmere 278 m² zapísaná na LV XXXX, CKN 4686 o výmere 907 m² zapísaná na LV XXXX, CKN 4686 o výmere 907 m² zapísaná na LV XXXX, CKN 4653 o výmere 942 m² zapísaná na LV XXXX, CKN 4617/2 o výmere 1264 m² zapísaná na LV XXXX, CKN 4523/1 o výmere 105 m² zapísaná na LV XXXX, CKN 4523/2 o výmere 324 m² zapísaná na LV XXXX, CKN 4541 o výmere 718 m² zapísaná na LV XXXX, CKN 4511/3 o výmere 315 m² zapísaná na LV XXXX, z toho zastavaná plocha CKN 4606/2 - LV XXX, CKN 1497 - LV XXXX, CKN 4587 - LV XXXX. Je teda súdom vyhodnotené ako nepravdivé tvrdenie žalovaných 1/, 3/ a 4/, že ani im, ani ich právnej predchodkyni nebolo v rámci reálnej deľby nič vydelené a že nedošlo k zrušeniu a vyporiadaniu spoluvlastníctva reálnou deľbou v dávnej minulosti do roku 1950. Pokiaľ žalovaná 1/ predložila potvrdenie obce čl. 248, že S. E., W. XXX bola užívateľkou (aj vlastníčkou) parcely CKN 4657 a v súčasnej dobe je ňou R. P., W. XXX, takéto potvrdenie len preukazuje predchádzajúce závery súdu a zároveň súd konštatuje, že nehnuteľnosť CKN 4657 nie je totožná so spornou nehnuteľnosťou CKN 4658, ktorá tvorí predmet sporu. Fotodokumentáciou z ohliadky na čl. 259 - 261 súd mal preukázané, a to prítomnosťou svedka - geodeta, že prírodné hranice - medze sú zhodné s hranicami parcely CKN zakreslenej v geometrickom pláne a hranice tejto parcely a uhly parcely sú zhodné s pôvodnou parcelou EN pred THM, jej časťou pred zámenou EN 12459. Tým mal súd vyvrátené tvrdenie právneho zástupcu žalovanej 1/, ktorý tvrdil, že sporná parcela nevznikla na základe reálnej deľby v dávnej minulosti, ale bola novovytvorená geometrickým plánom, teda že existuje naďalej ideálne spoluvlastníctvo k spornej PKN nehnuteľnosti (teraz EKN). Z rozhodnutia Okresného úradu Čadca č. 2002/1990-ČA zo dňa 24.4.2002 čl. 338 spisu, na ktoré poukazuje žalovaná 1/, vyplýva len to, že P. H. a D. H., W. XXX, dňom 1.1.1992 nadobudli vydržaním vlastníctvo k pozemku, pozemnoknižná parcela PKN 12565 zapísaná v pozemnoknižnej vložke 563 (teraz parcela EKN 12565), ktorá zodpovedá teraz parcele CKN 4709 - TTP o výmere 372 m². Týmto rozhodnutím však žiadnym spôsobom nepreukázali, aké bolo parcelné číslo EN pred THM u tejto nehnuteľnosti. Týmto rozhodnutím nepreukázali vzťah k nehnuteľnosti CKN 4658, ani zámenu parciel. Bez vzájomnej identifikácie parciel a predchádzajúcich dokladov o vlastníctve zamenených parciel, konkretizácii zamenených parciel nebolo možné ustáliť, že táto nehnuteľnosť je predmetom zámeny a že bola zamenená s parcelou CKN 4658 zodpovedajúcej časti EN pred THM 12459 identickej s časťou EKN 12456 (predtým PKN 12456). Rozhodnutie nemá žiadny vzťah k čestnému prehláseniu M. T. na čl. 340 spisu, pretože toto vyhlásenie sa týka parcelného čísla EN pred THM 12462/7 a netýka sa parcelného čísla EN pred THM 12459. Ničím nie je preukázané, aké parcelné číslo EN pred THM mala parcela CKN 4709. Tvrdenie žalovanej 1/ nemal preukázané aj preto, že raz tvrdila zámenu ideálnych spoluvlastníckych podielov, raz tvrdila zámenu reálne vydelených nehnuteľností v nekonkrétnej, všeobecnej podobe, čo si navzájom odporuje. Záver o zámene, aj v nadväznosti na už uvedené, súd nemal preukázaný ani z písomnej výpovede L. T.I. 341 spisu. Svedkyňa tu uviedla, že jej rodičmi boli I. a M. T., bývali v W., K. U. XXX. Bola prítomná ako svedkyňa. Prišli k nim domov I., E., R. s manželom I., chceli sa dohodnúť o výmene parcely PKN 12565, ktorú mali pri dome. Túto parcelu PKN 12565 si zamenili ústnou dohodou za parcelu CKN 4658 pod domom G., W. XXX. Parcelu CKN 4658 druhýkrát vymenila I. T. - matka s pani P., W. XXX, kde tiež bola svedkyňa prítomná. Z dôvodu, že svedok M. T. na mieste samom označil ako zamenenú nehnuteľnosť úplne inú nehnuteľnosť, ako aj z dôvodu nedostatku vzájomnej identifikácie parciel (svedkyňa používa číselné

označenie parcel PKN, CKN) nie je možné ustáliť, že došlo k zámene, ktoré nehnuteľnosti s ktorými boli zamenené, kto bol ich vlastníkom, teda nemožno konštatovať, že žalované 1/ a 4/ uniesli dôkazné bremeno k svojim tvrdeniam, že sporná nehnuteľnosť CKN 4658 identická s EKN 12456 a s časťou EN 12459 je predmetom zámene a nepatrí žalobcom 1/, 2/, 3/. V nadväznosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Cdo/146/2003-329 zo dňa 26.2.2004 nesúhlasom s nariadeným znaleckým dokazovaním žalovaných 1/, 3/, 4/ samé zmarili odstránenie vady ich tvrdenia o vzájomnej zámene, ktorú chcel súd odstrániť nariadením znaleckého dokazovania na vzájomnú identifikáciu parcel PKN, EKN, CKN, EN pred THM, bez ktorej nebolo možné tvrdenie žalovaných o zámene spornej nehnuteľnosti posúdiť ani skutkovo, ani právne. Svoje vlastné dôkazy na preukázanie vzájomnej identifikácie nepredložili. Preto súd konštatoval, že neuniesli dôkazné bremeno na preukázanie tvrdení o zámene pozemkov v celom rozsahu spornej nehnuteľnosti. Z dedičského rozhodnutia - osvedčenia o dedičstve 9D/288/2005 po E. H., rod. E., na čl. 10 spisu boli dedičmi deti - právni nástupcovia I. H., D. H., zomr. XX.X.XXXX (po ňom G. H., rod. T., Mgr. Q. H., Ing. D. H., H. H.), H. H., zomr. dňa XX.X.XXXX (po ňom E. H., rod. E., L. H.), R. H., zomr. dňa XX.XX.XXXX (I. E., rod. H., E. H., D. H., R. Z., rod. H., R. H.), Z. H., zomr. dňa XX.X.XXXX (po ňom E. R., rod. H.), dcéra I. H., ktorá zomrela dňa XX.X.XXXX ako bezdetná, bez závetu. Z tohto dedičského rozhodnutia na čl. 13 spisu zároveň vyplýva, že bola prejednaná aj parcela EKN č. 12456 - orná pôda o výmere 365 m² zapísaná na LV č. XXXX, kat. úz. W.. Bola síce prejednaná v ideálnych spoluvlastníckych podieloch, aj keď v hmotnoprávnej rovine E. H., rod. E., ku dňu úmrtia bola vlastníčkou reálne vydelenej časti tejto nehnuteľnosti CKN 4658 - ornej pôdy o výmere 169 m², ktorá zodpovedá časti EN pred THM 12459. Práve rozsudkom vo veci 6C/64/2012 súd deklaruje, že v dávnej minulosti najneskôr ku dňu úmrtia nadobudla E. H., rod. E., vlastnícke právo k reálne vydelenej nehnuteľnosti. Rozsudok na určenie vlastníckeho práva má práve za úlohu zosúladiť hmotnoprávny stav vlastníctva s formálnym stavom, ktorý nezodpovedá hmotnoprávnemu stavu vlastníctva. Formálny stav je potrebné vždy prispôbiť hmotnoprávnemu stavu a nie opačne. Nikdy sa neprispôsobuje hmotnoprávny stav formálnemu stavu, ale naopak. Rozsudok o určení nemá konštitutívny charakter, ale deklaratórny. Deklaruje, že v dávnej minulosti, najneskôr ku dňu úmrtia, bola E. H., rod. E., vlastníčkou reálne vydelenej spornej nehnuteľnosti v hmotnoprávnej rovine. Keď teda vo formálnej rovine sú uvedení v dedičskom rozhodnutí ako dedičia I. E., rod. H., v podiele 1/6, R. Z., rod. H., v podiele 1/6, D. H. v podiele 4/6, súd mal za to, že je potrebné tento titul vzťahovať k hmotnoprávnemu stavu vlastníctva, teda k reálne vydelenej nehnuteľnosti CKN 4658, ktorú vlastnila ich právna predchodkyňa. Teda formálnu stránku, formálne nadobudnutie ideálnych spoluvlastníckych podielov bolo potrebné prispôbiť hmotnoprávnemu stavu vlastníctva. I. E. nadobudla z hľadiska hmotnoprávneho 1/6 reálne vydelenej nehnuteľnosti CKN 4658, R. Z. 1/6 reálne vydelenej nehnuteľnosti CKN 4658 a D. H. 4/6 reálne vydelenej nehnuteľnosti 4658. Ich právnej predchodkyňi svedčí titul nadobudnutia reálnou deľbou podľa rozhodnutia 911/1932 a I. E., R. Z., D. H. titulom dedenia. Práve za účelom zosúladenia formálneho stavu právneho titulu nadobudnutia s hmotnoprávnym stavom slúži titul zápisu rozsudok o určení vlastníckeho práva k reálne vydelenej nehnuteľnosti CKN 4658. Keďže ideálne spoluvlastníctvo zaniklo reálnou deľbou, ale existovala reálne vydelená nehnuteľnosť ako výsledok reálnej deľby, je zrejmé, že zdedili reálne vydelenú nehnuteľnosť. Zároveň súd k námietke právneho zástupcu žalovanej 1/, že žalobcovia neužívali spornú nehnuteľnosť, lebo tam nežili, uvádza. V žalobe žalobcovia ako titul nadobudnutia uvádzajú dedenie a nie vydržanie, ktoré vyžaduje preukázanie užívacieho stavu. Z pripojeného spisu Katastrálneho úradu v Žiline, Správa katastra Čadca V 514/2011 kúpnej zmluvy medzi R. Z., W., J. XXX, D. H., W. XXX mal súd preukázané, že R. Z., rod. H., D. H., I. E., rod. H. predali I. G., rod. H. z nehnuteľnosti EKN 12456, zapísanej na LV č. XXXX, ideálne spoluvlastnícke podiely, a to R. Z. pod B8 1/108, D. H. pod B9 4/108, I. E. pod B4 1/108. Absolútnou neplatnosťou právneho úkonu sa súd zaoberá z úradnej moci a ustaluje ju v prejudiciálnej rovine v nadväznosti na § 135 ods. 2 OSP. Nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako sám má. Podľa § 123 Občianskeho zákonníka predmetom vlastníctva, resp. ideálneho spoluvlastníckeho podielu môže disponovať len vlastník alebo spoluvlastník. Pokiaľ ideálnym spoluvlastníckym podielom disponuje niekto, kto nie je jeho vlastníkom, spoluvlastníkom, prevádza právo, ktoré nemá a ide o rozpor so zákonom podľa § 123 Občianskeho zákonníka a § 39 Občianskeho zákonníka. Taký úkon je absolútne neplatným právnym úkonom. Vzhľadom k tomu, že súd z vykonaného dokazovania zistil, že v dávnej minulosti do roku 1950 došlo k zrušeniu a vyporiadaniu spoluvlastníctva reálnou deľbou v prírode medzi pozemnoknižnými spoluvlastníkmi, potom z toho vyplýva záver, že ideálne spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti EKN 12456 zrušením a vyporiadáním zaniklo, neexistuje. Nemožno platným spôsobom previesť neexistujúce ideálne spoluvlastnícke podiely. Z tejto kúpnej zmluvy preto súd nevychádzal. Je to zmluva, ktorá bola uzavretá len vo formálnej rovine, ale nezodpovedá hmotnoprávnemu zistenému skutkovému stavu. Formálny stav nesmie odporovať hmotnoprávnemu stavu vlastníctva. V tomto prípade mu odporuje. Formálny stav je neplatný pre rozpor so zákonom. V tomto smere súd poukazuje

aj na tú skutočnosť, že pokiaľ žalované 1/, 3/ a 4/ spomínali zámenu ideálnych spoluvlastníckych podielov, resp. prevody spoluvlastníckych podielov, išlo taktiež o neplatné úkony zámény a neplatné úkony prevodu, tak ako aj v prípade zmluvy V 514/11. V odvolaní proti prvému rozsudku v poradí Okresného súdu Čadca, ako aj pred rozhodnutím súdu prvého v poradí, právny zástupca žalovanej 1/ tvrdil, že žalobcovia svoj titul nadobudnutia vlastníckeho práva odvodzujú od zmluvy o prevode ideálnych spoluvlastníckych podielov, aj keď predmetom sporu je reálne vydelená nehnuteľnosť. Také tvrdenie bolo od počiatku nepravdivé. Súd je viazaný žalobou. Zo žaloby od počiatku vyplývalo, že žalobcovia odvodzujú svoje vlastnícke právo, pokiaľ ide o svojho právneho predchodcu, od reálnej deľby, a pokiaľ ide o žalobcov - z dedičského rozhodnutia a nie zo zmluvy o prevode ideálnych spoluvlastníckych podielov. Taký prístup bol od počiatku zmätočný, zavádzajúci, nepravdivý.

Právne vyhodnotenie sporu: Na daný skutkový stav súd aplikoval nasledovné právne predpisy. Podľa rozhodnutia č. 911/1932 úradnej zbierky rozhodnutí bývalého Najvyššieho súdu Československej republiky uverejnenej v zbierke IV u niektorých nehnuteľností je síce vedené v pozemkovej knihe vlastníctvo viacerých spoluvlastníkov v určitých spoluvlastníckych podieloch, avšak v skutočnosti spoluvlastníci v niektorých prípadoch už dlhý čas užívajú nehnuteľnosť reálne rozdelenú na samostatné časti. Ide spravidla o prípad, keď došlo k zrušeniu spoluvlastníctva faktickým reálnym rozdelením nehnuteľností, ktoré nebolo pozemnoknižne vykonané. Právny stav platný na Slovensku do 31.12.1950 pripúšťal pritom aj takéto riešenie; netrval na tom, aby takéto zrušenie spoluvlastníctva bolo založené na písomnej zmluve a aby bolo podložené geometrickým plánom. Podľa uvedeného rozhodnutia č. 911/1932 ÚZ treba v dlhotrvajúcom stave držby a užívania nehnuteľnosti zapísaných do pozemkovej knihy na mená spoluvlastníkov v ideálnych podieloch, podľa ktorého určití spoluvlastníci určité časti z týchto nehnuteľností majú vo výlučnej držbe a užívaní, vidieť dohodu strán o deľbe, prípadne o zámene týchto nehnuteľností nielen čo do držby, ale aj čo do vlastníckeho práva; takáto dohoda môže byť uzavretá aj mlčky (konkludentným konaním). Naliehavý právny záujem je v takom prípade daný na určení vlastníckeho práva k vydeleným nehnuteľnostiam alebo na určení, že došlo k zrušeniu a rozdeleniu podielového spoluvlastníctva. Naliehavý právny záujem nie je daný na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ktoré fakticky zaniklo, bolo zrušené, ani na určení ideálneho spoluvlastníckeho podielu k predmetu vlastníctva, ktorý zanikol zrušením a vyporiadaním. Súd je viazaný výrokom rozhodnutia, nie je viazaný odôvodnením rozhodnutia. Preto aj keď rozhodnutie 911/1932 bolo vydané na základe znaleckého posudku ako jedného z dôkazných prostriedkov, ide o odôvodnenie rozhodnutia 911/1932, nejde o záväznú výrokovú časť. Odôvodnením rozhodnutia nie je súd viazaný a je viazaný výrokovou časťou rozhodnutia. Môžu byť použité akékoľvek dôkazy, aby súd získal skutkový stav, ktorý môže subsumovať pod rozhodnutie 911/1932 úradnej zbierky rozhodnutí. Ktoré dôkazy súd vykoná, rozhodne súd. Nie je pri tom viazaný rozhodnutím 911/1932, resp. iným rozhodnutím. Strany konania sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú strany konania, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch strán konania. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd. Ak závisí rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, ustanoví súd po vypočutí strán konania znalca. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany konania. Súd dospel k záveru, že na posúdenie v tomto konkrétnom prípade nie sú potrebné odborné znalosti, preto nenariadil dokazovanie znalcom. Okrem žalovanej 1/ všetci známi žalovaní súhlasili s tým, že v dávnej minulosti bola deľba. Súd založil svoj záver na zhodnom tvrdení týchto strán konania. Týmto dôkazom spolu s ďalšími dôkazmi (výsluch svedka - geodeta, listinné dôkazy) mal súd dostatočne preukázanú deľbu celej pozemnoknižnej parcely v prírode. Z vykonaných dôkazov súd vyvodil nasledovné skutkové a právne závery. V prvom rade súd ustálil, že nárok na ideálny spoluvlastnícky podiel má právny vzťah k pozemnoknižnej parcele PKN 12456 (teraz EKN 12456), kat. úz. W.. Nárok na ideálny spoluvlastnícky podiel jednotlivých spoluvlastníkov - žalovaných nemá vzťah k vydeleným parcelám CKN (EN pred THM) jednotlivo. Z toho logicky vyplýva, že veľkosť podielov jednotlivých spoluvlastníkov treba odvíjať čo do výmery z celkovej pôvodnej výmery pozemnoknižnej parcely v čase, kedy došlo k deľbe a nie od výmery parciel EN, resp. CKN, resp. EKN, ktorá už je po vyporiadaní vlastníckeho práva niektorých spoluvlastníkov do stavu CKN čo do výmery menšou parcelou ako bola pôvodná pozemnoknižná parcela (a naďalej sa bude jej výmera zmenšovať v príčinnej súvislosti s tým, ako si jednotliví spoluvlastníci budú vybavovať vlastnícke právo k reálne vydeleným nehnuteľnostiam do stavu CKN). Z tohto dôvodu aj záver, či došlo

k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva, treba posúdiť z hľadiska celej pozemnoknižnej parcely, ku ktorej sa podiely jednotlivých pozemnoknižných spoluvlastníkov vzťahovali. V nadväznosti na uvedené základnou podmienkou bolo preukázať, či ku dňu rozhodovania súdu podľa existuje spoluvlastnícky vzťah k parcele EKN 12456 (predtým PKN 12456), zapísanej na LV č. XXXX, kat. úz. W., alebo tento spoluvlastnícky vzťah bol v dávnej minulosti zrušený a vyporiadany reálnou deľbou medzi pozemnoknižnými spoluvlastníkmi pôvodnej pozemnoknižnej parcely PKN 12456 a teda či v dôsledku zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva spoluvlastníctvo zaniklo a existujú len reálne vydelené nehnuteľnosti, ku ktorým je možné určiť vlastnícke právo. Bolo teda treba ustáliť, či spoluvlastníci zapísaní na LV č. XXXX, kat. úz. W., na parcelu EKN 12456, z ktorej je vytvorená sporná nehnuteľnosť, sú na liste vlastníctva zapísaní len formálne. Parcela EKN č. 12456 - orná pôda o výmere 365 m², zapísaná na LV č. XXXX, kat. úz. W., bola na list vlastníctva zapísaná na základe výsledkov ROEPu. K tvrdenému zrušeniu a vyporiadaniu spoluvlastníctva však došlo v dávnej minulosti (do roku 1950), dávno pred vznikom parcely EKN č. 12456 a pred jej zápisom na LV. V tomto konaní je preukázané, že k faktickej deľbe v prírode došlo do roku 1950. V tom čase neexistovala parcela EKN vytvorená ROEPom, ale parcela PKN zapísaná v pozemkovej knihe. Súd bol povinný aplikovať také hmotné právo a také evidencie pozemkov, ktoré platili ku dňu reálnej deľby v prírode. V čase reálnej deľby v prírode, približne v roku 1950, namiesto parcely EKN 12456 existovala pozemnoknižná parcela 12456. Nielen z výpovede žalovaných mal súd preukázané, že pozemnoknižné parcely boli podelené medzi pozemnoknižných spoluvlastníkov, ale takýto záver mal súd preukázaný aj porovnaním pozemnoknižnej mapy s mapou EN pred THM. Z porovnania vyplýva, že mapa EN pred THM zamapovala reálnu deľbu pozemnoknižnej parcely v prírode podľa prírodných hraníc - medzí. Tým mal preukázaný záver, že pozemnoknižná parcela bola podelená na parcely EN pred THM a tieto boli vydelené jednotlivým pozemnoknižným spoluvlastníkom (právnej predchodkyňi žalobcov, ale aj právnej predchodkyňi žalovaných 1/, 3/ a 4/, aj ostatným PKN spoluvlastníkom, resp. ich právnym nástupcom). V pozemnoknižných vložkách na pozemnoknižné parcely nie je zapísaná len pozemnoknižná parcela PKN 12456, ale aj iné pozemnoknižné parcely. Ku všetkým tam zapísaným pozemnoknižným parcelám pozemnoknižní spoluvlastníci (totožní so spoluvlastníkmi parcely EKN č. 12456) mali rovnakú výšku podielov, ktorá zodpovedá aj výške podielov zapísaných na LV č. XXXX na jednotlivých spoluvlastníkov, resp. ich právnych predchodcov. Z uvedeného mal súd preukázané, že v čase deľby, vzhľadom k rovnakému okruhu pozemnoknižných spoluvlastníkov, k veľkému počtu pozemnoknižných parcel a rovnakej výške podielov, nedochádzalo medzi pozemnoknižnými spoluvlastníkmi k deľbe a zámenám takým spôsobom, že by všetci pozemnoknižní spoluvlastníci mali vydelené svoje podiely len z pozemnoknižnej parcely PKN 12456. Keďže podiely a okruh spoluvlastníkov boli v čase deľby rovnaké, delili a zamieňali medzi všetkými pozemnoknižnými parcelami zapísanými na tých istých spoluvlastníkov v rovnakých podieloch. Preto nemusí mať každý zo spoluvlastníkov vydelený svoj podiel len v pozemnoknižnej parcele PKN 12456 (teraz EKN 12456). Niektorí spoluvlastníci mali vydelené svoje podiely v iných pozemnoknižných parcelách. Rozhodujúce bolo to, že všetci mali vydelené, každý užíval výlučne svoje reálne vydelené nehnuteľnosti, rešpektoval vlastnícke právo ostatných, a to dlhodobo. Niektorí zo spoluvlastníkov so svojimi vydelenými nehnuteľnosťami disponovali (predali, darovali a pod.). Skutočnosť, že niektorí spoluvlastníci ku dnešnému dňu nemajú vydelené nehnuteľnosti v pozemnoknižnej parcele PKN 12456, resp. nedisponujú reálne vydelenými nehnuteľnosťami, neznamena, že k deľbe nedošlo a že ich právnym predchodcom ich spoluvlastnícky podiel v reálnej rovine nebol vydelený. Zjednocujúce rozhodnutie 911/1932 bolo vydané pre zjednotenie aplikácie práva platného do roku 1950 a bolo založené na dlhodobom faktickom stave, nie formálnom stave. V zmysle rozhodnutia 911/1932 deľba a zámena predstavujú v zmysle Občianskeho zákonníka „iné skutočnosti ustanovené zákonom“, na základe ktorých došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva. Deľba a zámena v dávnej minulosti do roku 1950 sú titulom, na základe ktorého právna predchodkyňa žalobcov získala k vydelenej nehnuteľnosti vlastnícke právo. Novovzniknutá parcela teda nevznikla vytvorením geometrickým plánom v roku 2012. Geometrický plán z dôvodu vykonateľnosti (zapísateľnosti) rozsudku graficky znázornil parcelu v prírode reálne vydelenú, ohraničenú medzami, ktorá vznikla už v dávnej minulosti do roku 1950 faktickým zrušením spoluvlastníctva v prírode reálnou deľbou, zámenami, ktoré boli dlhodobo rešpektované. Čo do určenia vlastníckeho práva rozsudok nemá konštitutívny charakter. Má deklaratórny charakter. Deklaruje vznik vlastníckeho práva v minulosti. Podľa § 70 ods. 1 katastrálneho zákona údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. Takýmto údajom je aj zápis na liste vlastníctva č. XXXX, kat. úz. W., že parcela EKN 12456 je v spoluvlastníctve tam uvedených spoluvlastníkov. Žalobcom sa v nadväznosti na zákonnú domnienku dlhodobého, faktického, nerušeného užívania vydelenej nehnuteľnosti (R 911/1932) podarilo preukázať opak. Preukázali, že zápis spoluvlastníctva na liste vlastníctva je len formálny. Je teda daný naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva,

na zosúladení skutočného hmotnoprávneho stavu vlastníckeho práva s formálnym stavom vlastníctva vedeným na liste vlastníctva. Naviac, aj mapy EN a evidencia EN mali záväzný charakter, ktorý nebol rešpektovaný pri zápise parcely EKN 12456 na list vlastníctva v rámci ROEPu. Napriek tomu, že parcela EKN 12456 (predtým PKN 12456) bola v dávnej minulosti reálne podelená, v ROEPe túto nehnuteľnosť zapísali do stavu pred deľbou, teda do stavu spoluvlastníckych podielov, čím, podľa názoru súdu, došlo takýmto spôsobom k odňatiu vlastníckeho práva vlastníkom, ktorí nehnuteľnosti mali reálne vydelené, pričom deľba bola evidovaná a zamapovaná. Skutočnosť, že vlastníci na evidenčných listoch boli vedení len ako užívatelia a nie vlastníci, zodpovedá platnej právnej legislatíve v čase socializmu, kedy nemohli byť zapísaní skutoční vlastníci na listy vlastníctva k parcelám EN pred THM vzhľadom k obmedzeniu výmery, ktorú v tom čase vlastníč mohol vlastníť, ktorá v tom čase mohla byť predmetom vlastníctva. Preto podľa zákona o evidencii nehnuteľností tieto nehnuteľnosti boli vedené v užívacom stave napriek tomu, že v hmotnoprávnej rovine išlo o vlastníkov reálne vydelených nehnuteľností. Z uvedených dôvodov súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a určil, že sporná nehnuteľnosť CKN 4658 - orná pôda o výmere 169 m², identická s časťou parcely EKN 12456 - orná pôda o výmere 365 m², zapísaná na LV č. XXXX, kat. úz. W., patrí do podielového spoluvlastníctva žalobcov 1/ D. H. v podiele 4/6, 2/ I. E. v podiele 1/6, 3/ R. Z. v podiele 1/6. Žalobcovia majú daný naliehavý právny záujem na určení, aby bol zosúladený hmotnoprávny stav vlastníctva (spoluvlastníctva) s formálnym stavom ideálneho spoluvlastníctva, ktorý je zapísaný na liste vlastníctva. Za splnenia uvedených podmienok stanovených v rozhodnutí 911/1932 samotná deľba a zámena predstavujú v zmysle § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka iné skutočnosti ustanovené zákonom, na základe ktorých došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva. Deľba, zámena v dávnej minulosti do roku 1950 sú titulom, na základe ktorého právna predchodkyňa žalobcov - E. H., rod. E., získala vlastnícke právo k reálne vydelenej nehnuteľnosti, pôvodne EKN 12456 - orná pôda o výmere 365 m², zapísanej na LV č. XXXX. V nadväznosti na § 123 Občianskeho zákonníka sa ďalej správala ako vlastníčka. Užívateľa od vlastníka odlišuje práve skutočnosť, že vlastníč má právo s predmetom vlastníctva na rozdiel od užívateľa disponovať. E. H. s predmetom vlastníctva disponovala, keď zamenila 1/2 EKN 12456 - orná pôda o výmere 365 m², ktorá jej pri reálnej deľbe bola vymenená, s I. T., rod. P., čo rešpektovali všetci ostatní spoluvlastníci. Tým rešpektovali nielen užívací stav pre I. T., rod. P., do parcely EKN 12456, ale aj právo dispozície E. H. s touto nehnuteľnosťou. Rešpektovali teda jej vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti. Z dedičského rozhodnutia 9D/288/2005-80 zo dňa 19.4.2005 na čl. 10 spisu vyplýva, že ide o dedičské rozhodnutie po E. H., rod. E.. Je zrejmé, že E. H., rod. E., ku dňu úmrtia (nar. XX.X.XXXX, zomrela XX.X.XXXX) bola vlastníčkou spornej nehnuteľnosti. K reálne vydelenej nehnuteľnosti nadobudla vlastnícke právo na základe inej skutočnosti podľa § 132 Občianskeho zákonníka, ktorou je rozhodnutie 911/1932 o deľbe. Z čestného vyhlásenia vdovy po synovi D. je zrejmé, že syn D. s manželkou nehnuteľnosť mali len v užívaní. Preto žalobcovia vlastnícke právo k reálne vydelenej nehnuteľnosti získali po svojej starej matke E. H., rod. E., na základe dedenia (§ 132 Občianskeho zákonníka). Z dedičského rozhodnutia je zrejmé, že žalobkyňa I. E., rod. H. získala 1/6 nehnuteľnosti, R. Z. 1/6 a D. H. 4/6. Z tohto dedičského rozhodnutia je aj zrejmé, že ostatní spoluvlastníci a právni nástupcovia po E. H., vrátane G. H., manželky zosnulého D. H., s tým súhlasili. Predmetom dedičstva bola aj parcela EKN 12456 - orná pôda o výmere 365 m², zapísaná na LV č. XXXX. Je preto právne irelevantné, aby žalovaná 1/ riešila súrodeneckú deľbu po E. H., keď všetci právni nástupcovia po E. H. súhlasia s tým, že žalobcovia v rámci ich rodiny sú právnymi nástupcami po E. H.. Na strane žalovanej 1/ nie je daný naliehavý právny záujem spochybňovať právne nástupníctvo v rámci uvedenej rodiny, keď ostatní členovia rodiny toto nástupníctvo nespochybňujú, keď sama žalovaná 1/ nie je právnou nástupkyňou po E. H.. Naliehavý právny záujem by bol daný vtedy, keby tvrdila a preukázala, že nehnuteľnosť bola vydelená jej alebo jej právnym predchodcom, alebo vtedy, keď by tvrdila, že ideálne spoluvlastníctvo nezaniklo, že žalovaná 1/ naďalej reálne užíva svoj spoluvlastnícky podiel, aj ho vždy nerušene a dobromyseľne užívala, brala si z neho svoj podiel úrody. To však netvrdila, ani nepreukázala. V tomto smere súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 7.7.1992, sp. zn. 1Cdo/28/1992 a judikát RC 40/1993, podľa ktorého sa nemôže domáhať procesného porušenia odňatia možnosti konať pred súdom iný účastník konania než ten, ktorého sa táto okolnosť týka. Keďže všetci právni nástupcovia po E. H., rod. E., súhlasia s tým, že žalobcovia sú dedičia a zdedili reálne vydelenú nehnuteľnosť, v tomto smere čo do aktívnej legitímácie žalobcov sú námietky žalovanej 1/ právne irelevantné. Za situácie, keď bolo preukázané vlastnícke právo E. H., rod. E., ku dňu úmrtia na základe inej skutočnosti, deľby podľa rozhodnutia 911/1932, netýka sa následný titul žalobcov dedením po E. H. alovej 1/, pretože nie je právnou nástupkyňou po E. H.. Týkal sa jej len titul nadobudnutia vlastníckeho práva E. H. reálnou deľbou, ku ktorému mala právo vznášať právne relevantné tvrdenia, dôkazy (resp. k zámenám). Z geometrického plánu č. 14/2012 zo dňa 21.6.2012 na čl. 7 spisu mal súd preukázané, že geometrický plán na spornú nehnuteľnosť CKN 4658 - orná pôda

o výmere 169 m², ktorá je vytvorená z parcely EKN 12456, LV XXXX, vyhotovil Geoma - Ing. Vladimír Janík, Okružná 100/19, Čadca. Z tohto geometrického plánu (čl. 9) je zrejmé, že z pôvodnej EKN parcely 12456 - orná pôda o výmere 365 m², ktoré právna predchodkyňa žalobcov E. H. reálnou deľbou získala do vlastníctva do roku 1950, v geometrickom pláne je odčlenená len 1/2 nehnuteľnosti získanej E. H. do vlastníctva označená ako parcela CKN 4658 - orná pôda o výmere 169 m². Teda parcela tvoriaca predmet sporu predstavuje menej, než E. H. získala do vlastníctva. Táto parcela nepresahuje čo do hraníc a výmery pôvodnú parcelu, ktorú získala do vlastníctva. Parcela je vyfarbená hnedou farbou na geometrickom pláne na čl. 9 spisu. Geodet, ktorý vypracoval uvedený geometrický plán a bol na mieste samom, bol v konaní vypočutý ako svedok. Uviedol, že reálne vydelená parcela, ktorá patrila právnej predchodkyňi žalobcov - E. H., bola EN 12459 o výmere 776 m², ako užívateľ bola uvedená I. H., W. XXX. Na nákrese čl. 9 uviedol, že táto parcela, ktorá bola reálne vydelená právnej predchodkyňi žalobcov, bola ešte väčšia ako parcela EKN 12456. Vlastnícke právo získala právna predchodkyňa žalobcov k EN 12459, ako vlastníčka ďalej nehnuteľnosti zamieňala, delila v rámci svojej rodiny, resp. s inými spoluvlastníkmi, resp. s inými občanmi tak, ako to vyplýva aj zo zámény 1/2 EKN 12456 s I. T., rod. P.. Podstatné pre tento spor je to, že novovytvorená parcela CKN 4658 predstavuje čo do hraníc a výmery menej, ako bola pôvodná parcela EN 12459, ktorú právna predchodkyňa žalobcov získala. Svedok tvoriaci geometrický plán sa na pojednávaní vyjadril, že hranice CKN 4658 pri vyhotovovaní geometrického plánu boli reálne v prírode vydelené medzami, oplotením. Mal tým preukázať, že E. H. nadobudla vlastnícke právo k reálne vydelenej nehnuteľnosti EN 12459 o výmere 776 m², s ktorej časťou ako vlastníčka v rámci zámenných zmlúv disponovala v prospech I. T., rod. P.. Zvyšnú časť EN 12459 = zodpovedajúcu čo do hraníc a výmery CKN 4658 o výmere 169 m², naďalej ako vlastníčka nerušene a dobromyseľne prostredníctvom členov svojej rodiny užívala nerušene, preto nadobudla vlastnícke právo k predmetu sporu na základe „inej skutočnosti“, ktorou podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na rozhodnutie 911/1932 je aj faktické zrušenie a vyporiadanie ideálneho spoluvlastníctva deľbou a zámennami PKN spoluvlastníkov v dávnej minulosti do roku 1950. Následne žalobcovia získali vlastnícke právo od svojej právnej predchodkyne dedením, preto súd žalobe v celom rozsahu vyhovel. Trovy konania: Úspešnou stranou konania sú žalobcovia. Podľa § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1, 2 CSP im patrí náhrada trov konania v celom rozsahu, teda v rozsahu 100 %. Trovy konania v takomto rozsahu súd priznal žalobcom len vo vzťahu k žalovanej 1/. Žalovaná 1/ bránila žalobcom v uplatnení ich práva. Žalovaná ako jediná zo žalovaných nesúhlasila so žalobou z dôvodov, ktoré v konaní nepreukázala. Trovy konania vo vzťahu k ostatným žalovaným: Aj vo vzťahu k ostatným žalovaným boli žalobcovia úspešnou stranou konania. Aj na ostatné strany konania súd aplikoval § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1, 2 CSP. Voči ostatným žalovaným však žalobcovia neuplatnili právo na náhradu trov konania, pretože im nebránili v uplatnení práva. Preto súd o základe nároku vo vzťahu k ostatným žalovaným rozhodol tak, že žalobcom náhradu trov konania voči ostatným žalovaným nepriznal. Trovy preddavkované štátom: Súd zaviazal žalobcov k náhrade trov preddavkovaných štátom v prospech Slovenskej republiky vo výške 9,7 €. Ide o svedočné vo výške 1,18 € svedkovi G. a náklady na použitie služobného motorového vozidla na ohliadku vo výške 8,52 €. Súd na náhradu aplikoval § 148 ods. 1 OSP a zaviazal žalobcov k náhrade trov preddavkovaných štátom. Svedok G. uplatnil svedočné na pojednávaní dňa 24.1.2013. Predložil lístok autobusový na cestu zo W. - S., M. do W. - U. s tým, že prestupoval do Čadce. Predložil lístok v hodnote 0,59 € x 2, teda spolu 1,18 €. Svedočné bolo priznané uznesením Okresného súdu Čadca č. k. 6C/64/2012-350 zo dňa 24.1.2013. Bolo použité osobné motorové vozidlo, ŠPZ CA-816-CF, na ohliadku dňa 25.6.2014 patriace Okresnému súdu Čadca ako služobné motorové vozidlo. Na trase Čadca - W. a späť za použitie motorového vozidla v zmysle Vyhlášky 632/08 Z. z., doplnenej opatrením MPSVR SR 632/08 Z. z., bolo vyúčtované za 30 km x spotreba na 1 km 0,065 x cena PHM 1,555 + poplatok za 1 km 0,183 = 8,52 €. Náhrada za použitie motorového vozidla bola vyúčtovaná vo výške 8,52 €. Spolu trovy preddavkované štátom predstavujú svedočné vo výške 1,18 € + použitie osobného motorového vozidla 8,52 € = 9,7 €.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie žalovaná v 1/ rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhovala odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že žalobu žalobcov 1/ - 3/ rade zamietne a prizná jej náhradu trov konania v rozsahu 100%, resp. rozsudok okresného súdu zrušíť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vo svojom odvolaní poukazovala na to, že považuje rozsudok okresného súdu za nesprávny a nezákonný a súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Namietal, že okresný súd napriek skutkovým tvrdeniam žalobcov uvedených v pôvodnom aj zmenenom žalobnom návrhu na začatie konania neodstránil rozpor v tvrdeniach o nadobudnutí vlastníctva k predmetnej parcele a v odôvodnení rozsudku sa s týmito tvrdeniami nevysporiadal. Žalobcovia v žalobnom návrhu uvádzali, že predmetnú parcelu nadobudli dedením po nebohej starej matke, E. H., rod. E. na základe osvedčenia o dedičstve 9D/288/2005. Predmetnú nehnuteľnosť si v prírode reálne vydělila ešte stará matka, E. H., rod. E. v dávnej minulosti, pričom parcelu ako jej právni nástupcovia reálne držia. Osvedčenie o dedičstve je z roku 2005 a geometrický plán z roku 2012. Reálnu deľbu v prírode, ktorá sa mala uskutočniť pred rokom 1950 neuvádzali žalobcovia v žalobnom návrhu a netvrdili ju ani počas celého konania. Okresný súd nemal v konaní preukázanú reálnu deľbu nehnuteľností, teda žalobcovia titul nadobudnutia k predmetnej parcele - reálnu deľbu v prírode medzi pozemno-knižnými spoluvlastníkmi nepreukázali a ani netvrdili. Odôvodnenie rozsudku okresného súdu tak nezodpovedá vykonanému dokazovaniu. Nie je v ňom uvedená žiadna konkrétna deľba, žiadna konkrétna zámena u žiadnych konkrétnych spoluvlastníkov. Pritom dôkazné bremeno jednoznačne zaťažuje žalobcov, ktorí sa domáhajú vlastníckeho práva a nie je náležitým, aby súd na miesto ich tvrdení uvádzal všeobecné poznatky bez skutočných dôkazov reálnej deľby bez toho, aby mal preukázané, že reálna deľba bola, medzi kým a kedy prebehla a akým spôsobom. V danom prípade je veľmi dôležité, aby bola tvrdená a preukázaná dohoda strán o deľbe. Ide o samostatný titul nadobudnutia vlastníckeho práva do roku 1950. Vypočutého svedka H. G. považujú za zaujatého voči žalovanej 1/, nie je s ňou v dobrom vzťahu, narodil sa v roku XXXX, a preto nemôže byť jeho výpoveď dôkazom deľby parcele, ktorá deľba mala prebehnúť pred rokom 1950.

Nesprávne právne posúdenie veci vidí v aplikácii rozhodnutia č. 911/1932 na predmetnú vec. Ak mal súd za to, že parcela PKN 12456 patrila E. H., rod. E., bolo namieste s prihliadnutím na ust. § 460 OZ vysporiadať sa s petitom žalobného návrhu, ktorého znenie malo byť, že parcela č. PKN 12456 a z nej vytvorená CKN 4568 patrí v celosti do dedičstva po neb. E. H., rod. E.. V tom prípade by však nebol úplný okruh účastníkov konania.

Z dedičského rozhodnutia po právnej predchodkyňi žalobcov neb. E. H., rod. E. v konaní sp. zn. 9D/288/2005 zo dňa 19.04.2005 vyplynulo, že predmetom dedičského konania bol podiel nebohej vo výške 6/108-ín v parcele EKN č. 12456 - orná pôda o výmere 365 m² zapísanej na LV č. XXXX. Výmery parcele 365m² by predstavoval podiel nebohej 20,27 m². K vytvoreniu CKN parc. 4568, ktorej výlučného vlastníctva sa žalobcovia domáhali došlo až geometrickým plánom č. 14/2012 a podľa tohto plánu má výmeru 169 m². Okresný súd sa nevysporiadal s tým ako žalobcovia, resp. ich právna predchodkyňa získala väčšiu výmeru nad výmeru svojho podielu, teda viac o 149 m².

Žalobcovia počas konania nijakým spôsobom nepreukázali, že užívali predmetnú nehnuteľnosť o výmere 169 m², žalobkyne v 2/ a 3/ rade nebývajú a nebývali ani v roku 2005 v mieste, kde sa parcela nachádza. Nemohli preto vstúpiť do držby parcele alebo do držby výmery 169 m² ako to uvádzajú v konaní a tým ani nepreukázali naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva ako to má na zreteli ust. § 137 písm. c) CSP. Zdôraznila, že základným procesným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby je preukázanie naliehavého právneho záujmu na danom určení. V danom prípade žalobcovia v žalobe netvrdili a nepreukazovali naliehavý právny záujem na danom určení a okresný súd v odôvodnení rozhodnutia pokiaľ sa týka žalobcov a určenia ich vlastníckeho práva k parcele CKN 4658 sa s naliehavým právnym záujmom žalobcov dostatočne nevysporiadal.

Žalobcovia v konaní žiadnym dôkazom nepreukázali reálnu deľbu pred rokom 1950, v rámci ktorej by ich právna predchodkyňa užívala reálne vydelený podiel vo výmere 169 m². Nepreukázali, v ktorej časti obce a v akej nehnuteľnosti by mali mať vydelený podiel v rámci deľby ostatní pozemno-knižní spoluvlastníci, a to aj právni predchodcovia žalovanej 1/. V tejto súvislosti poukázal na svedecké výpovede a listinné dôkazy ako aj aktuálny list vlastníctva č. XXXX.

Žalobcovia nepreukázali ako získali podiel žalovanej 1/ alebo jej právnych predchodcov. Žalovaná 1/ zdedila podiel v parcele EKN 12456 po svojej matke S. E. podľa osvedčenia o dedičstve 16D/6/95, ktorá vlastnila a užívala a svoje podiely v EKN 12456 v k. ú. W. tak po jej smrti žalovaná 1/. Právna predchodkyňa žalobcov E. H., rod. E. svoj podiel vymenila s I. T., rod. P., ktorá zámenná bola potvrdená v konaní svedeckými výpoveďami dedičov po I. T., a to M. T. a L. T.. Následne I. T. vymenila zamenený podiel v parcele EKN 12456 so žalovanou 1/R. P. za parcelu v iných miestach. Toto jej tvrdenie žalovanej 1/, kde však už okresný súd v odôvodnení rozsudku vyčíta žalovanej 1/, že neuviedla presne a konkrétne o aké parcele sa pri výmene jednalo. Uviedla, aké parcele v súčasnosti užíva.

Poukázala aj na to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Okresný súd nesprávne vyhodnotil jej žiadosť o výsluch svedkyne L. T., ktorá následne zomrela a tak už nie je možné uvedený svedecký dôkaz vykonať. Tak zmaril dokazovanie výsluchom uvedenej svedkyne.

K výroku o náhrade trov konania poukázala na svoju majetkovú a finančnú situáciu, z ktorej vyplýva, že nemá dostatok finančných prostriedkov, lebo je dôchodkyňa s nízkym dôchodkom, čo preukazovala aj v súvislosti so žiadosťou o oslobodenie od súdnych poplatkov.

3. Žalobcovia v 1/ - 3/ rade sa k odvolaniu žalovanej v 1/ rade písomne nevyjadrili.

4. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným subjektom, ktorým je žalovaná v 1/ rade, v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ust. § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

5. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania strany konania konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 a nasl. CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 387 ods. 2 CSP, keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

9. S rozhodnutím súdu prvej inštancie, právnym posúdením veci, ako aj zdôvodnením rozsudku sa odvolací súd plne stotožnil a v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP na tento poukazuje. Odvolateľ k veci samotnej neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav následne prijaté právne závery. Keďže súd prvej inštancie sa vypořiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli uvedené v podanom odvolaní a na ktoré poukazoval žalovaný aj v priebehu prvostupňového konania, odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné.

10. Pre zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd ďalej uvádza nasledovné:

11. Správne súd prvej inštancie konštatoval, že vzhľadom na skutočnosť, že k delbe medzi pôvodnými spoluvlastníkmi došlo v dávnej minulosti do roku 1950, bolo nevyhnutné aplikovať na moment vzniku vlastníckeho práva uhorské obyčajové právo platné do roku 1950 a zjednocujúce rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR č. 911/32, ktoré bolo publikované v Zbierke IV. Podľa neho u niektorých nehnuteľností je vedené v pozemkovej knihe vlastníctvo viacerých spoluvlastníkov v určitých spoluvlastníckych podieloch tak ako v prejednávanej veci, avšak v skutočnosti spoluvlastníci už dlhší čas užívali nehnuteľnosť reálne rozdelenú na samostatné časti. Išlo teda o prípad, keď došlo k zrušeniu spoluvlastníctva faktickým reálnym rozdelením alebo zámenami nehnuteľností, ktoré ale nebolo pozemno-knižne zapísané. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, právny stav platný na Slovensku do 31.12.1950 pripúšťal aj takéto riešenie, keď netrval na tom, aby takéto zrušenie spoluvlastníctva bolo založené na písomnej zmluve a aby bolo podložené geometrickým plánom. Podľa

tohto rozhodnutia treba k dlhotrvajúcemu stavu držby a užívania nehnuteľností zapísaných do pozemkovej knihy, najmä na spoluvlastníkov ideálnych podielov, podľa ktorého určití spoluvlastníci určité časti z týchto nehnuteľností majú vo výlučnej držbe a užívaní, vidieť dohodu strán o delbe prípadne zámene týchto nehnuteľností, nielen čo do držby, ale aj do vlastníckeho práva. Nebolo preto povinnosťou žalobcov predkladať písomnú zmluvu, resp. iné listinné dôkazy o delbe, keďže zjednocujúce rozhodnutie č. 911/33 bolo vydané pre zjednotenie aplikácie práva platného do roku 1950 a bolo založené na dlhodobom faktickom stave, pretože v tom čase do pozemkovej knihy nebolo možné zapísať vlastnícke právo k reálne vydelenej časti, ale len podiely. Za splnenia podmienok stanovených v rozhodnutí č. 911/32 samotná delba predstavuje podľa ust. § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka iné skutočnosti stanové zákonom, na základe ktorých došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva právnym predchodcom žalobcov. Teda reálna delba v dávnej minulosti pred rokom 1950 bola titulom, na základe ktorého právny predchodca žalobcov nadobudol vlastnícke právo k spornej parcele a teda po ňom žalobcovia v 1/ - 3/ rade.

12. Pokiaľ odvolateľka vytýkala súdu prvej inštancie, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, že jeho rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia, že neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a jeho rozhodnutie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, odvolací súd nemohol prisvedčiť odvolateľke, pretože nesprávne právne posúdenie veci - tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (t.j. úplne opomenul aplikovať príslušnú právnu normu) alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. Toto však v odvolacom konaní preukázané nebolo. Odvolací súd rovnako nemohol prisvedčiť odvolateľke ani v tom, pokiaľ vytýkal súdu, že vypočul zaujatých svedkov, resp. niektorých svedkov nevypočul. Odvolací súd uvádza, že súd má povinnosť poučiť svedka o jeho povinnosti vypovedať pravdu, nič nezamlčovať, o trestno-právnych následkoch krivej výpovede a jeho práve odoprieť výpoveď. V zápisnici o pojednávaní musí byť uvedené, že sa tak stalo. Preskúmaním spisového materiálu mal odvolací súd nepochybne preukázané, že všetci svedkovia, ktorí boli vypočutí, boli aj zákonne poučení. Tiež vykonanie dokazovania spočíva na súde, je na sudcovi, ktorý dôkaz vykoná a ktorý dôkaz nevykoná. Preto ani v tomto smere nemohol odvolací súd prisvedčiť argumentom odvolateľa, na ktorých založil svoje odvolanie.

13. S poukazom na vyššie uvedené závery, odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentácii odvolateľky, na ktorých založila svoje odvolacie dôvody, a preto napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

14. Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V predmetnom odvolacom konaní mala plný úspech strana žalobcov, a preto odvolací súd priznal žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP.

15. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)